

Rippl-Rónai emléknapi Kaposváron

Száz évvel ezelőtt született Kaposváron Rippl-Rónai József, a magyar festészet egyik kiemelkedő alakja. Az évforduló napján, 24-én, s az azt megelőző és követő napon róla emlékeztek meg a kaposváriak.

Kedden az 503. sz. Helyiipari Iskola vette fel Kaposvár nagy fiának a nevét, szerdán délután az 1927-ben elhunyt művész sírját, majd a tanácsháza mögötti téren álló szobrát koszorúzták meg, délután pedig Róma-hegyi villáján leplezték le emléktábláját. Mindezt még ünnepi tárlátogatás, majd este ünnepi ülés követte, s még csütörtökre is maradt program: dr. László Gyula egyetemi tanár tartott előadást Rippl-Rónai József művészetéről.

A Hazafias Népfrent, a megyei és városi tanács, valamint a Rippl-Rónai-múzeum a három napra terjedő műsorral méltó módon emlékezett meg erről a nyughatatlan művészről, aki egész életében szüntelenül kereste az új kifejezési formákat, s alkotó tevékenysége mellett résztvett a művészeti élet szervezésében, a konvencionális formák ellen lázadó, akkor még ifjú festők ős szefogásában, a századforduló elején, s századunk első két évtizedében.

A dús műsorú ünnepségsorozatnak csupán néhány benyomását elevenítem fel pillanatképszerűen:

Vörösnaykandós úttörők állják körül a művész szobrát, s ahogy elhangzott az ünnepi beszéd, sorra teszik koszorúikat a bőköpenyű, magabamélyedten ülő művész kőbe faragott alakjának lábaihoz. Emlékeztetőül, hogy a mi új világunk nem enged elveszni semmit a múltból, ami érték volt, megőrzi azt és az új nemzedéknek továbbadja. Hálából, amiért élete során annyit tett a művészetért, hogy még bennünket, a késői utódokat is képes gazdagítani. De az egyenruhás úttörők büszke tartásában, játékos komolyságában az is benne van, hogy ma már másképp élünk, másképp küzdünk, mint fél évszázaddal ezelőtt.

A Róma-hegyi villa barátságosan fogadta vendégeit. Ugyanúgy, mint annakidején

szeszélyes kedvű gazdáját. A kívül kaszárnyasárgára festett falak — ha meg tudnánk szólni — érdekes dolgokat mesélhetnek gazdájukról. Mert a vörössapítás önarckép, amelynek mása díszíti a meghívót, s a Kaposvári városi Tanács ünnepi ülésre előkészített dísztermét, kissé csalóka. Korántsem volt Rippl-Rónai olyan morózus, zárkózott ember, mint amilyennek ez a kép mutatja. Pillanatnyi hangulatát vitte csak a képre. Egyébként szerette a tréfát, a bő lakomát, a jó bort, a vidám barátokat. Ahogy elnézem a megilletődötten, halkán beszélgető, szinte lábujjhegyen járó látogatókat, az az érzésem támad, hogy ha hirtelen feltámadna, igen kényelmetlenül érezné itt magát. De ezen aligha lehet segíteni. A kegyeletes emlék nemcsak megőrzi, hanem el is torzítja a hajdani valóságot.

A „tárlat” természetesen csak aprócska morzsa Rippl-Rónai József rendkívül termékeny alkotómunkájának eredményéből, hiszen háromezernél több művéből a Róma-hegyi villában csupán néhány vázlatot, tanulmányt és néhány — bár láthatóan nem cél tudatosan válogatott, s mégis a művész különböző stíluskorzokait képviselő — festményt láthatunk. Ehhez képest az ünnepi műsorban hirdetett „tárlatvezetés” kissé nagyképpően hangzik. Inkább múzeum-, mint tárlatjellegű az ötszobás villának az az egy központi szobája, amelynek falain a képek, belsejében pedig Rippl-Rónai József bútoraj és személyes használati tárgyai emlékeztetnek azokra az időkre, amikor a MIENK (Magyar Impressionisták és Naturalisták Köre) vívta személyneműt a K. u. K. akadémiával szemben.

A Róma-villa sajátos hangulata után, amelyben a történelemmá vált múlt és a mai élet, a hajdani harcos művészélet és a ma már anakronisztikus művészeti elkülönülés, a kisvárosi sznobizmus és a múlt értékeit megbecsülő szocialista társadalom megnyilvánulásai keveredtek, tüdő volt látni a virágokkal díszített városi tanácsháza dísztermét, ahol

Martyn Ferenc, Pécsen élő festőművész tartott előadást Kaposvár nagy művészfiáról. A virágos Kaposvár, amelynek ma már nemcsak álmos parkjai vannak, hanem modern épületei, új nagyüzemei is, úgy ünnepelte a múltat, hogy közben pillanatra sem feledkezett meg a máról és még kevésbé a jövőről;

M. F.

Öszinte beszéd

A nagy fekete betűs tábla még a Béke Tsz-t hirdeti Drávaszerdahelyen, pedig a tsz neve még a tavasz elején Egyetértésre változott. Négy község egyesült a tavasszal, s így Drávaszerdahely ma csupán egy üzemegysége az Egyetértésnek, éppen úgy, mint Kovácsida, Ipacsfa vagy Drávacsepely. A tsz-irodában mindig nagy a sürgésforgás, de nem is csoda, hiszen négy falu sorsát igazgatják most itt.

Hogy sikerült az egyesülés? Jól halad-e a munka? Van-e valami panasz? — ezekkel a kérdésekkel kerestük fel Szilágyi Pált, a drávaszerdahelyi üzemegység vezetőjét.

Kovácsidán, — Drávaszerdahelyen jó közepes tsz volt, Ipacsfán kezdeti nehézségekkel küzdött az egyesztendő tsz, Drávacsepelyből pedig, mivel ott tsz még nem volt, egyéni gazdák léptek a három község által tavasszal alakított Egyetértésbe.

Szilágyi elvtárs elmondja, hogy nyugodtan, egyenletesen dolgoznak az emberek, de érezni a beszéd-

jén, he még sinc — Vaj semmit — fejét Pa biztatja nos pártt beszéljen kényesebl

— Nine probléma ja nyugodt pán az, h berek r szemmel

mást. Az azt figye ná a más nyit dolg ók nem többet a nem is le letve ne ha egészse gessé ala ez még a

„Lokálp sovinizmu magukna röpködnél a falvakt egyik a r tartja büs kasnak s szerencse, egymást keség mé dályozza

— Idő került a — rászaj mus. — sarabolás tük s a ré a repaba gott, kisz újra el már. A s

AO - 16949 - 2019